

رسالت حج در راستای انقلاب جهانی اسلام

حجة الاسلام والمسلمین کزویی نماینده امام و سرپرست حجاج ایرانی

حج یکی از عظیم‌ترین اجتماعات با شکوه اسلامی است که از دیرباز با توطئه‌ای جدی برای یک بعدی نشان دادن آن مواجه بوده است. ولی پس از اوج‌گیری انقلاب اسلامی و به ثمر رسیدن آن در جمهوری اسلامی ایران و با تظاهرات اعلام برائت از مشرکین از سوی زائران مسلمان ایرانی خانه خدا، این توطئه خنثی و برای نخستین بار، بعد از صدر اسلام می‌رود تا این فریضه مهم عبادی سیاسی شکل و محتوای واقعی خود را باز یابد.

برائت از مشرکین

یکی از ابعاد حج، پاسخ مثبت دادن به پیامبر بزرگ اسلام صلی الله علیه وآله است که در کنار خانه خدا، مسلمانان را در تمام قرون و اعصار مخاطب ساخته فرمود: «قولوا لا اله الا الله فله حقا» و بسه کمک علی علیه السلام در خانه خدا، بتها را شکست و در مدینه، با بت پرستان به جهاد برخاست، که راهپیمائی برائت از مشرکین، گامی است برای پاسخ به این ندای مقدس که اگر آن بزرگوار «داعياً الی الله باذنه و سراجاً منیراً» می‌باشد، ما پیروان مکتب او، در عمل باید دعوت او را لیبیک گوئیم و در پرتو آن نور تابان و سراج منیر، با بتهای دوران و بت پرستان مبارزه و نبرد کنیم و همانگونه که در منی، شیاطین را رجم می‌کنیم، این شیاطین را نیز طرد کرده و از خود برانیم.

اخوت اسلامی

بعد دیگر از ابعاد حج، تبعیت از برنامه اخوت و برادری است که پیامبر اکرم بین مهاجرین و انصار برقرار نمود تا تمام مسلمانان در همه زمانها و مکانها، با هم پیمان برادری و عقد اخوت بندند. و با برپائی راهپیمائی وحدت، در کنار مرقد مطهر پیامبر اکرم «ص» به آن بزرگوار پاسخ مثبت می‌دهیم و این اخوت

اسلامی را آشکار و برملا می‌سازیم که فرمود: «المؤمنون اخوة تنكفون دماؤهم وهم يد علی سواهم» مؤمنان با هم برادرند و در خونهایشان یکسان و برابرند و آنان قدرتی هستند بر دیگران. و این دو بُعد والا از ابعاد حج با راهپیمائی و تظاهرات مسلمانان تحقق می‌پذیرد که این دو راهپیمائی در حقیقت با دو عنصر تولی و تبری همراه است.

آنجا که راهپیمائی به عنوان «برائت از مشرکین» انجام می‌پذیرد، این برائت همان گفتن «نه» است با فریادی رسا به هر نیرو و قدرتی غیر از قدرت خداوند و به هر بتی از بتهای اغوا کننده که هر یک در یکی از ابعاد گمراهی و کفر نمودار می‌گردد.

انگیزه تظاهرات و راهپیمائی‌ها

این تظاهرات اجرایی عملی بند بند آیه شریفه‌ای است که می‌فرماید: «واذ ان من الله ورسوله الی الناس يوم الحج الاکبر ان الله برب من المشرکین ورسوله...»^۱ و ملت ارجمنند ما با آن راهپیمائی در آن مکان و زمان مخصوص، این برائت را به بهترین وجهی اعلام می‌دارند. اینان که عملاً از مشرکان و بتهای زمان تبری جسته‌اند، به صورت ظاهر نیز برائت می‌جویند که ظاهر نموداری از باطن و مشت گره خورده راه‌پیمایان، گلوله‌ای است بر قلب جنایت‌پیشگان.

و این جنایت‌پیشگان نمونه‌هایی از مشرکان‌اند، چرا که اینها خود را با زور سرنیزه بر ملت‌های محروم تحمیل کرده و خویشان را ارباب آنان قلمداد می‌کنند و بت‌دگان خدا را با چکمه‌های خون‌آلودشان له می‌کنند در حالی که اسلام هیچ ربی جز خدای واحد قهار نمی‌شناسد. «أرباب متفرقون خیر أم الله الواحد القهار»^۲ آیا خدایان متفرق بهترند یا خدای یکتای قاهر؟ آری! این ابرقدرت‌های استعمارگر با خدا به جنگ و ستیز

باید شیاطین را که در رأس آنها شیطان بزرگ است در عقبات رمی کنیم و طرد نمائیم تا حج خلیل الله و حبیب الله و ولی الله مهدی عزیز را بجا آورده باشیم».

امام خمینی

استقلال واقعی

۲ - استقلال واقعی برای هیچ کشور و ملتی تحقق پذیر نیست مگر اینکه از ولایت مشرکان و کافران پرهیزد که خدا فرمود: «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا الكافرين اولياء من دون المؤمنين، ائريدون ان تجعلوا لله عليكم سلطاناً مبيناً»^۱ ای مؤمنان مبادا کفار را به ولایت برگزینید و مؤمنان را کنار بگذارید. آیا می‌خواهید برای خدا، بر علیه خودتان دلیلی روشن و آشکار پدید آورید؟! پس اگر کشوری بجای همبستگی و وحدت با ایران اسلامی - که پرچم «کلمه توحید و توحید کلمه» را برافراشته و مسلمانان را به اخوت و یگانگی و پرستش خداوند می‌خواند - با دشمنان خدا و رهبران کفر و ضلال پیمان‌های نظامی و بندگی بسند و بجای روی آوری به ذات اقدس پروردگار، قدرتهای پوشالی غرب و شرق را به استمداد و همیاری بخواند، خود از کافران و ملحدان است زیرا آیه شریفه می‌فرماید:

«يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا اليهود والنصارى اولياء، بعضهم اولياء بعض، ومن يتولهم منكم فانه منهم، ان الله لا يهدي القوم الظالمين»^۲ ای مؤمنان! یهودیان و نصاری را به مودت و دوستی نگیرید که آنها برخی دوست برخی دیگرند و هر کس از شما که با آنان مودت داشته باشد، از آنها خواهد بود. همانا خداوند گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند.

صدور انقلاب

۳ - در این مجمع بین‌المللی، که مسلمانان از سراسر جهان گرد آمده‌اند، بهترین جا برای رساندن پیام انقلاب به آنها است، و چون به هیچ وجه امکان تماس با تک تک افراد نیست بلکه بسیاری از ملت‌هایی که دوردست‌اند و روابط چندان نزدیکی با کشورهای آنها نداریم و یا اصلاً با آنها قطع رابطه شده است و ملت‌های مستضعف آنها از شنیدن پیام انقلاب محروم‌اند؛ از این روی، با یک حرکت منسجم، حساب شده و منظم، پیام انقلاب‌بمان را به آنها رسانده و در حقیقت مسیر انقلاب و زمان آن

برخاسته‌اند و حتی اگر برخی خود را خداپرست نیز بدانند، سخن به گزاف گفته‌اند زیرا خود الگوهای بارز از مشرکان خداتشناس می‌باشند و همانا اگر کسی خدا را به ربوبیت پذیرفته باشد باید بی‌محابا در برابر آن خدایان دروغین که مردم را به اسارت و اطاعت وامی‌دارند، قد علم کند و در این راه از هر تلاشی برای اعلام برائت خویش دریغ نوزد.

مسلمانی که با گفتن یک جمله کوتاه «لا اله الا الله» - به فرموده پیامبر «ص» - رستگار می‌شود، بدین سبب است که غیر از خدا، دیگر اربابان زورگور را نمی‌پذیرد، چه پذیرفتن و قبول کردن هر قدرتی، ماسوای قدرت «الله» شرک است و باید با چنان شرکی به ستیز برخاست.

ملت ایران که با نظاهرات و راهپیمائی‌های میلیونی در داخل کشور، همواره از ابرقدرتها اظهار انزجار و تنفر و برائت کرده و نه تنها با زبان که عملاً نیز آنها را از کشور اسلامی خود طرد نموده است و تنها با آنان که خواهان روابط سالم - بدون از هرگونه آقائی فروختن و تسلط داشتن - هستند، روابطی متقابل دارد، با برپائی راهپیمائی در جوار خانه خدا و قبر رسول خدا که آنجا مرکز توحید و اینجا مهبط وحی است، می‌خواهد به دیگر مسلمانان نیز اعلام کند که:

نه شرقی و نه غربی

۱ - جهانیان بدانند که ملت ایران راه وسطای مستقیم الهی را برای خود برگزیده و از هر گونه انحراف و تمایلی به سوی چپ و راست گریزان است که علی علیه السلام فرمود: «اليمين والشمال مضلة والطريق الوسطى هي الجادة، عليها باقى الكتاب و آثار النبوة ومنها منفذ السه واليهامصير العاقبة»^۳ و از این رو است که شعار خود را «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» قرار داده و این جمهوری اسلامی را نمونه‌ای هر چند کوچک و تکامل نیافته از آن طریق وسطی می‌داند و برای به تکامل رسیدن آن در سعی و تلاش مداوم است.

تقویت انگیزه انقلاب در مسلمانان

۴- ما که یکی از انگیزه‌های قطعی و مسلم انقلاب و مکتبمان را، برائت از مشرکان و وحدت با مسلمانان می‌دانیم، بی‌گمان خواهان این هستیم که تمام ملت‌های دربند، از همین دو هدف الهی پیروی کرده، در آغاز از زیر بار مستمگران شانه خالی کنند و سپس با دیگر مسلمانان، ائتت واحده را تشکیل دهند.

بنابراین، راهپیمائی مکه و مدینه، بدون تردید، انگیزه مبارزه با ظلم و اخوت با مسلمین را در آنها تقویت می‌کند که این مبارزه و آن اخوت چیزی جز پیام قرآن نیست: «محمد رسول الله والذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم...»^۲ محمد ص» پیامبر خدا است و آنان که با اویند، بر کافران سخت گیر و با یکدیگر مهربانند.

و ما هم همین را از مسلمانان می‌خواهیم که با کفار و ابرقدرتهای استعمارگر، شدید و سخت گیر باشند و با برادران هم کیش و هم دین خود با رأفت و مهربانی برخورد کنند.

و در کوتاه سخن، راهپیمائی مکه و مدینه، تجلی جلوه‌های قهرمانانه انقلاب در روزهای حماسه و خون گذشته است.

این راهپیمائی‌ها انعکاس و پرتوی از فریادهای خشم آلود و تلبوری است از مشت‌های مصمم مردمی که در ۱۵ خرداد، ۱۷ شهریور و ۲۲ بهمن، آمریکا و مزدورانش را به ستوه آورد و دست طمع شرق و غرب، کمونیسم، امپریالیسم، صهیونیسم و عوامل آنها را از کشور حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله، قطع کرد.

این راهپیمائی‌ها تکرار شعارهای «مرگ بر آمریکا» و «درد بر خمینی» شهیدان عزیز انقلاب مقدسمان است که اگر حنجره‌هایشان را با گلوله از صدا باز داشتند، قطره قطره خون پاکشان، همین شعارها را بر اسفالت خیابان‌ها و خاکهای سنگرها ترسیم نمود.

و اینان که در آن مکان‌های مقدس، این راهپیمائی‌ها را بر پا می‌دارند، با گامهای استوارشان و فریادهای رسایشان، پیام رسانان واقعی رهبر کبیر انقلاب حضرت امام خمینی و شهدای درخون خفته انقلاب اسلامی به جهانیانند که پیوسته آنان را به نبردی بی‌پایان - تا پیروزی نهائی - با مستمگران و ظالمان فرا

خوانده و به برادری و اخوت با سایر مسلمین دعوت و سفارش نموده است. و در این راه هیچگاه از پای ننشسته و از دیرباز صدایش بلند است که:

«... مگر ابرقدرتهای زمان ما بت‌های بزرگ نیستند که جهانیان را به اطاعت و کرنش و پرستش خود می‌خوانند و با زور و زرد و تزویر خود را به آنان تحمیل می‌نمایند؟ کعبه معظمه یکتا مرکز شکستن این بت‌ها است... همه فریادها را از کعبه و مکه سر می‌دهند و ما باید از آنها تبعیت کنیم و ندای توحید کلمه و کلمه توحید را از آن مکان مقدس سر دهیم و با فریادها و دعوت‌ها و نظلم‌ها و افشاگری‌ها و اجتماعات زنده و کوبنده در مجمع مسلمین در مکه مکرمه، بت‌ها را بشکنیم و شیاطین را که در رأس آنها شیطان بزرگ است در عقبات رمی کنیم و طسرد نمائیم...»

و در بخشی دیگر از پیامشان می‌فرماید:

«امروز چاره چیست و برای شکستن این بت‌ها چه تکلیفی متوجه مسلمانان جهان و مستضعفان می‌باشد؟ یک چاره که اساس چاره‌ها است و ریشه گرفتاری‌ها را قطع می‌کند و فساد را از بن می‌سوزاند، وحدت مسلمانان بلکه تمامی مستضعفان و دربند کشیده شدگان جهان است و این وحدت که اسلام شریف و قرآن کریم بر آن پافشاری کرده‌اند، با دعوت و تبلیغ دامن‌دار باید بوجود آید و مرکز این دعوت و تبلیغ، مکه معظمه در زمان اجتماع مسلمین برای فریضه حج است که ابراهیم خلیل الله و محمد حبیب الله شروع و در آخر الزمان حضرت بقیه الله ارواحنا لمقدمه الفداء تعقیب می‌کند...»

رسالت‌ه سنگین خجاج ایرانی

با توجه به این واقعیت، آنچه برای یک زائر ایرانی، از نظر اهمیت، کمتر از فرا گرفتن مناسک حج نیست، درک موقعیت حساس خویش، در میان دیگر زائران خانه خدا می‌باشد.

امروز هر زائر ایرانی باید بداند که دیگر در آنجا به عنوان یک حاجی ساده و معمولی گذشته مطرح نیست، بلکه برای کسانی که در میان هیاهوی تبلیغات دشمنان، تنها صدائی ضعیف از انقلاب اسلامی را شنیده‌اند، و دورنمای زیبایی از آن را در ذهن خویش ترسیم ساخته‌اند، او را به عنوان تجسم عینی این انقلاب می‌شناسند و از این روی بی‌صبرانه در انتظارند که تا کی کاروان ایرانیان از راه فرا رسد تا از نزدیک واقعیت

«ای اقبیانوس بزرگ مسلمانان! خروش برآورید و دشمنان انسانیت را درهم شکنید... خدای تعالی و جنود عظیم او با شما است.»

امام خمینی

نیست و این درست ادامه همان کاری است که پیامبر آغاز گرو بانی آن بود، هر سال بیش از سال دیگر به تظاهرات حجاج ایرانی خواهند پیوست و در جریان این تظاهرات، ترس و وحشت آنها از ابرقدرتها و قدرتهای دست نشانده آنان در کشورهاشان فرو می‌ریزد و نتیجه تظاهرات برای آنها اسوه والگونی خواهد شد تا در کشورهای خویش نظیر آنرا ترتیب داده و برای ایجاد حکومت عدل اسلامی بپاخیزند و این خود بهترین نتیجه‌ای است که از این تظاهرات می‌توان گرفت.

چه اینکه هیچگاه و در هیچ نقطه‌ای از جهان انقلاب به یکباره با شرکت عمومی تمام مردم صورت نگرفته است، بلکه از سوی افرادی محدود شروع و رفته رفته موج انقلاب به دیگران سرایت کرده است. بنابراین اگر از هر کشوری حتی تعدادی انگشت شمار جذب این تظاهرات شوند، با الهام از روحیه انقلابی این مردم، می‌توانند در بازگشت به وطنشان منشأ تأثیری مهم در جامعه خود باشند. مسلماً هر چند تعداد شرکت کننده از یک کشور بیشتر شود، خطر تعقیب و دستگیری آنان بهنگام مراجعت به کشورشان کمتر شده تا کم کم به صفر می‌رسد، زیرا وقتی تعداد آنان زیاد شد، دستگیری و تعقیب آنان دیگر ممکن نیست و هرگونه عکس‌العملی در برابر آنان، بر شهامت و مقاومت مبارزاتی آنها خواهد افزود.

اگر بخواهیم مثال زنده‌ای برای این مسأله بزنیم، باید به جنگ شهرها که از سوی رژیم صهیونیستی عراق آغاز شد، اشاره کنیم. عراق به این هدف، جنگ شهرها و بخصوص حمله هوایی به تهران را شروع کرد، تا در روحیه مردم خلل ایجاد نموده و از شعار همیشگی «جنگ جنگ تا پیروزی» خویش دست بردارند، و از این راه روحیه رزمندگان در جبهه تضعیف گردد. ولی هنگامی که ملاحظه کرد، پس از هر حمله هوایی مردم به خیابانها ریخته و همان شعار را تکرار می‌کنند و بخصوص در تظاهرات میلیونی روز قدس حمایت خود را از ادامه جنگ مانند همیشه اعلام می‌نمایند عقب‌نشینی کرد و متوجه شد که این عمل بجای پائین

انقلاب اسلامی ما را در صورت و سیرت پدید آورندگان آن شاهد باشند و اینجا است که رسالت سنگین حاجی ایرانی - که این امانت پراج الهی را همه جا تا به کعبه بدوش کشیده است - مشخص می‌گردد و اینک او است که می‌تواند هرگونه تصویری - زشت یا زیبا - از این انقلاب با رفتار و کردار خویش در افکار مسلمین جهان، مجسم سازد. و چه جرمی سنگین تر از اینکه در آن وادی ایمن و حرم امن الهی - که هر موجودی از دست و زبان انسان‌ها مصون است - این امانت بزرگ خدا از دست او در امان نماند.

برنامه ریزی قبل از اقام حج

در این رابطه مسئولیت مسئولین محترم حج کمتر از مسئولیت حجاج نیست، بلکه آنها مسئولیتی سنگین‌تر به عهده دارند، و بدیهی است که تنها با برنامه ریزی و ترتیب تظاهرات و انتخاب شعارهای مناسب، مسئولیت آنها پایان نمی‌یابد، بلکه در طول سال باید برای برگزاری هر چه بهتر این مراسم مشغول برنامه ریزی و تلاش باشند.

در این رابطه باید از رادیو و تلویزیون و نشریات کشور کمک گرفت و در طول سال، بمردم آموزشها و تذکرات لازم را از جهات مختلف سیاسی و عبادی و غیره داد، و برای اینکه بدانند لحظاتی را که در هر یک از مواقف و امکنة مقدسه می‌گذرانند، چه لحظات حساسی است و بکوشند تا از حداکثر استفاده معنوی آنها برخوردار گردند، باید شناختی کافی از آنها و از فلسفه اعمالی که در آنها انجام می‌دهند، پیدا نمایند، یعنی همانگونه که به اصل مناسک و اعمال حج توجه می‌شود به دیگر مسائل مربوط به آن نیز توجه کافی بعمل آید.

برای نمونه اگر حاجی ایرانی بتواند به دیگر حجاج کشورهای اسلامی این مسأله ساده و در عین حال بسیار مهم را بفهماند که برنامه تظاهرات، چیزی جز اظهار نفرت از مشرکین و رساندن فریاد خشم و مظلومیت ملت‌های تحت ستم و مستضعف

آوردن روحیه مردم، صفوف آنان را فشرده‌تر می‌سازد و برای ادامه جنگ آماده‌تر می‌کند.

مسأله دیگری که در رابطه با لزوم آموزش حجاج مطرح است این است که دشمنان انقلاب، بدون شک پی به اهمیت این تظاهرات صدوپنجاه هزار نفری حجاج ایرانی برده‌اند و از اینرو برای اخلاص و انحراف در آن بیکار نمی‌نشینند، لذا ممکن است روشهای مختلفی را برای رسیدن باین هدف، در جریان تظاهرات، به آزمایش بگذارند، بنابراین، باید برای خنثی سازی این توطئه، و کیفیت برخورد با عاملین آنها از پیش به حجاج محترم آگاهیها و آموزش های لازم داده شود.

در اینجا لازم می‌دانم از پیشقدم بودن مجله پاسدار اسلام در این خدمت فرهنگی و آموزشی در رابطه با مسائل حج تقدیر و تشکر کنم. این مجله واقعاً باید مورد تقدیر همگان قرار گیرد زیرا در رشته‌ها و موضوعهای مختلف مقالاتی جالب، آموزنده و منحصربفرد دارد که کم نظیر است. و از سونی دیگر، اهتمام خاصی که به حج و مسائل گوناگون آن دارد و در این رابطه مقاله‌های متنوع و بحث‌های ارزنده‌ای - همه ساله - انتخاب و منتشر می‌سازد و در دسترس عموم قرار می‌دهد گامی است بزرگ در راه آموزش دادن به زائرین محترم بیت‌الله و دیگر علاقمندانی که در طول زمان خواهان مشرف شدن به آن مواضع مقدس هستند. و ما امیدواریم سایر نشریات و مجلات نیز از همین روش پیروی کنند و بخشهایی را به این فریضه مهم عبادی سیاسی اسلام اختصاص دهند که نه تنها در ایام و ماه‌های حج این مسائل بررسی شود، بلکه در طول سال ادامه داشته باشد.

خرید اجناس از عربستان

یکی دیگر از مسائل لازم که بطوری جدی باید روی آن تکیه و تأکید گردد، این است که حجاج ایرانی همانگونه که در تظاهرات با شکوه و شعارهای پرجاذبه خویش خشم و نفرت خود را از شیطان بزرگ و صهیونیسم جهانی و دیگر قدرتها و ابرقدرتهای استعماری، ابراز و اعلام می‌دارند، در عمل نیز آن را به ثبوت رسانند و بخصوص از کسانی که خود باید الگوی دیگران باشند، انتظار بیشتری خواهد بود، و از اینجهت باید در خرید اجناس در آنجا دقت بیشتری بعمل آید، تا شعار «مرگ بر آمریکا»

را بهنگام خرید از فروشنده سعودی بطور طعنه و طنز، نشوند.

البته مانمی خواهیم بگوئیم: کسی که به مسافرت حج می‌رود نباید از آنجا سوقاتی بخرد ولی نباید خریدن کالا، یکی از اهداف مسافرت او باشد که در این حالت «ما اکثر الضحیح و اقل الحجیح»^۱ درباره او صدق خواهد کرد. و چقدر زشت و قبیح است اگر افرادی این مسافرت الهی و معنوی را با انگیزه‌ای مادی - که در خریدن فرآورده های کشورهای اس - سمار گر خلاصه می‌شود - آغاز کنند که در آن صورت طبق تقسیم بندی که در یکی از روایات آمده است، حج آنها تجارت بحساب می‌آید! در صورتی که حج باید برای خدا و در راه خدا باشد. و لذا چقدر بجا است آنان که می‌خواهند در آنجا سوقات بخزند، چیزی را انتخاب کنند که با مصالح انقلاب و کشور و شرائط جنگ منطبق باشد.

در خاتمه، بخشی از روایتی بسیار جالب از امام رضا (ع) را نقل می‌کنیم که برادران و خواهران عزیز بدانند قبل از دخول در خانه خدا، باید لباس کبر و نخوت و خود پرستی و مادیت را بیرون آورند و لباس خضوع و خشوع و معنویت و برابری را برتن پوشند:

«... أتما یأمروا بالاحرام لیخضعوا قبل دخولهم حرم الله وأمنه، ولئلا یلهوا ویشتغلوا بشیء من امور الدنیا وزینتها ولذاتها، ویکونوا جاذبین فیما هم فیہ قاصدین نحوه، مقبلین علیه بکلیتهم...»^۲ «... واینکه آنان به پوشیدن احرام مأمور شده‌اند، تنها برای این است که پیش از وارد شدن به حرم امن الهی، خاضع و خاشع و سر بریز شوند و به هیچ یک از امور دنیا و زینتها و لذت‌های آن دل نبسته و مشغول نشوند و در انگیزه خود جدی باشند و خدا را در نظر گیرند و با تمام وجود به سوی او روی آورند.»

به امید اینکه ما هم چنین باشیم.

۱- امالی مفید ص ۱۱۰

۲- توبه - آیه ۳

۳- یوسف - آیه ۳۹

۴- نهج البلاغه - خطبه ۱۶

۵- نساء - آیه ۱۴۴

۶- مائده - آیه ۵۱

۷- فتح - آیه ۲۹

۸- بحار الانوار - ج ۲۴ - ص ۱۲۴ - روایت از امام صادق علیه السلام

۹- وسائل الشیعه - ج ۹ - ص ۳